

قرآن، هم علاج را به ما میگوید — درست توجه کنید — هم علاج را به ما میگوید و راه را به ما نشان میدهد، هم در ما انگیزه ایجاد میکند؛ این مهم است. خیلی‌ها هستند راه را بلدند [اما] انگیزه در آنها نیست و دستگاه‌های فکری و اخلاقی قادر نیستند در اینها انگیزه به وجود بیاورند؛ قرآن انگیزه به وجود می‌آورد. ۱۴۰۳/۱۲/۱۲

▼ حرف روز نتیجه خوش بینی به غرب

رخدادها و حوادث پیش آمده در اوکراین محصول بازی کردن در میدان کنشگری غرب و اعتماد به کشورهای غربی است. با مختصر نگاه تحلیلی به وضعیت این روزهای اوکراین، ریشه‌یابی و کاوش در پیامدهای ضد امنیتی، از دست رفتن بخشی از خاک اوکراین با وجود حمایت‌های نظامی - تسلیحاتی، سیاسی و کمک‌های مالی غرب به‌ویژه آمریکا در وهله اول گویای تهی بودن حمایت‌های مؤثر غرب و ضعف آن در تغییر مناسبات و معادلات قدرت در جهان در عصر نوین است و در وهله دوم زیر سؤال رفتن رابطه مؤثر و مستقل حمایت قدرت‌های بزرگ با امنیت و مصون از تعرض ماندن یک کشور است. تجربه اوکراین نشان داد که اگر یک کشوری به لحاظ امنیتی، نظامی و دفاعی دچار وابستگی شد، آن کشور از بنیان‌های تضمین امنیتی بسیار ضعیفی برخوردار است و در تأمین امنیت پایدار برای مردمانش به مشکلات و چالش‌های غیرقابل ترمیمی با وجود حمایت‌های قدرت‌های بزرگ مثل آمریکا دچار خواهد شد. این حقیقت را رهبر معظم انقلاب با نگاه جامع و عمیقی که نسبت به مناسبات قدرت و ماهیت روابط بین‌الملل دارند، در دهم اسفند سال ۱۴۰۱ بیان فرمودند: «پشتیبانی قدرت‌های غربی از کشورها و دولت‌هایی که دست‌نشانده آنها هستند، یک سراب است، واقعیت ندارد؛ این را همه دولت‌ها بدانند.» ایشان دخالت آمریکا در امور داخلی اوکراین، حمایت از کودتاهای مخملی و اجتماعات رنگی را از عوامل اصلی این بحران دانستند.

خوش بینی و اعتماد به غرب و آمریکا روی دیگر تجربه اوکراین است که نتیجه آن تحقیر ملت و رئیس‌جمهور اوکراین به وسیله قدرت‌های بزرگ شد. به‌طور مصداقی می‌توان به نشست اخیر وزیران امور خارجه آمریکا و روسیه بدون حضور مقامات اوکراین در چهار اسفندماه در عربستان یا ملاقات تحقیرآمیز زلنسکی با ترامپ و نهایت اخراج وی و هیئت همراهش از کاخ سفید اشاره کرد. یکی از موضوعات اصلی این نشست خاتمه جنگ در اوکراین بود. این در حالی است که بیش از همه منافع، مصالح و زبان این مناقشات متوجه دو سوی درگیری که یک طرف آن کشور اوکراین است، به کلی در این نشست نادیده گرفته شد. نکته قابل تأمل و عبرت‌آموز برای ملت‌های آزاده در جهان این است که وقتی کشوری سرنوشت خود را در ذیل قدرت‌های بزرگ تعریف کند و به لحاظ نظامی - دفاعی و سیاسی وابسته به استکبار جهانی باشد، به‌هیچ‌عنوان توانایی تأمین امنیت، دستیابی به استقلال، پیشرفت در عرصه سیاست و رشد علمی و فنی درون‌زا را نخواهد داشت و همیشه وجه‌المصالحه قدرت‌های بزرگ قرار خواهد گرفت. بنابراین قوی شدن در همه ابعاد قدرت نرم‌افزاری و سخت‌افزاری ملی لازمه تداوم و کنشگری عزتمدانه در جهان امروز و آینده است.

(سیدجمال جالی)

▼ گزارش روز

درس‌های یک اخراج

تحقیر «ولودیمیر زلنسکی» رئیس‌جمهور اوکراین، در جریان آخرین سفرش به واشنگتن، نه تنها یک رویداد دیپلماتیک تلخ، بلکه نمادی از بی‌ثباتی و غیرقابل اطمینان بودن آمریکا به منزله یک متحد جهانی است.

اولین و مهم‌ترین درس این است که آمریکا، حتی در دوران بحران‌های جهانی، ممکن است به دلایل داخلی یا سیاسی، از متحدان خود حمایت نکرده یا حتی آنها را تحقیر کند. زلنسکی که نماد مقاومت در برابر تجاوز روسیه شناخته می‌شد، در شرایطی از کاخ سفید اخراج شد که انتظار می‌رفت آمریکا به منزله حامی اصلی اوکراین، از او استقبال گرمی کند. این رفتار نه تنها بی‌احترامی به زلنسکی بود، بلکه نشان داد حتی متحدان نزدیک آمریکا نیز نمی‌توانند به طور کامل به حمایت این کشور اعتماد کنند.

دومین درس این است که سیاست‌های آمریکا اغلب تحت تأثیر منافع داخلی و جناح‌های سیاسی قرار می‌گیرد. در این مورد، به نظر می‌رسد اختلافات داخلی در کنگره آمریکا و فشارهای سیاسی باعث شد تا زلنسکی نتواند حمایت لازم را دریافت کند. این موضوع نشان می‌دهد حتی در مواقع بحرانی، منافع داخلی آمریکا ممکن است بر تصمیم‌های بین‌المللی آن تأثیر بگذارد و این امر می‌تواند برای متحدان آمریکا خطرناک باشد.

سومین درس این است که کشورها باید به دنبال تنوع بخشیدن به روابط بین‌المللی خود باشند و تنها به یک متحد تکیه نکنند. اخراج زلنسکی از کاخ سفید نشان داد، اتکای کامل به آمریکا می‌تواند خطرناک باشد. کشورها باید در کنار خودیاری، به دنبال ایجاد اتحاد‌های چندجانبه و تقویت روابط با قدرت‌های دیگر باشند تا در صورت تغییر سیاست‌های آمریکا، بتوانند از حمایت سایر کشورها بهره‌مند شوند. در نهایت، این اتفاق به جهان یادآوری کرد که در سیاست بین‌الملل، هیچ دوست و دشمن همیشگی وجود ندارد و آنچه تغییر نمی‌یابد، منافع کشورهاست. آمریکا به منزله یک ابرقدرت جهانی، ممکن است در مواقعی از متحدان خود حمایت کند و در مواقع دیگر آنها را نادیده بگیرد. این قابل اطمینان نبودن، ضرورت بازنگری در روابط بین‌المللی و ایجاد استراتژی‌های مستقل را بیش از پیش آشکار می‌کند. اخراج زلنسکی از کاخ سفید نه تنها یک شکست دیپلماتیک برای اوکراین، بلکه زنگ خطری برای تمام کشورهایی است که به آمریکا به عنوان یک متحد قابل اعتماد نگاه می‌کنند. قطعاً این نوع مواجهه مقامات واشنگتن با رئیس‌جمهور اوکراین، نگرانی و حساسیت را در بین کشورهای اروپایی و متحدان آمریکا دوچندان خواهد کرد. کما اینکه «اشتان مایر» رئیس‌جمهور آلمان گفت: «رفتار ترامپ با زلنسکی نفسم را بند آورد. دیپلماسی زمانی شکست می‌خورد که شرکای یک کشور حین مذاکره در مقابل جهان تحقیر شوند.»

[مصطفی علیجانزاده]

▼ خبر ویژه

توطئه‌هایی که در نطفه خفه شد

معاون امنیتی و انتظامی وزارت کشور با تلاش دشمن برای ایجاد ناامنی در کشور گفت: «دشمن برنامه‌هایی داشت که الحمدلله یا در نطفه خفه شد یا نتوانستند نزدیک شوند. عوامل دشمن قبل از اینکه بتوانند اقدامی انجام دهند، دستگیر شدند.» «علی اکبر پور جمشیدیان» با تأکید بر اینکه بسیاری از تجهیزات که در حال ورود به کشور بود، از طریق دستگاه‌های اطلاعاتی، مشخصاً وزارت اطلاعات و اطلاعات سپاه خنثی شد و تروریست‌ها نتوانستند به نتیجه برسند، اظهار کرد: «برای سالگرد حاج قاسم، حداقل در کرمان برنامه‌ریزی کرده بود و اقدام اطلاعاتی باعث شد که سالگرد حاج قاسم در استان کرمان و در سطح کشور بدون کوچک‌ترین حادثه امنیتی برگزار شود، در روز ۲۲ بهمن نیز به شدت به دنبال این بودند که حادثه‌ای را در راهپیمایی ۲۲ بهمن، مشخصاً در شهر تهران رقم بزنند؛ همچنین در جشن‌های نیمه شعبان هم مشخصاً در شهر قم بنا داشتند اقداماتی انجام دهند که با هماهنگی در حوزه امنیتی و اطلاعاتی این توطئه خنثی شد.»

آتش جنگ در غزه دوباره شعله‌ور می‌شود

روزنامه صهیونی «اسرائیل هیوم» مدعی شد، اگر جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس) اسرای صهیونیستی را آزاد نکند، آب و برق نوار غزه قطع خواهد شد. این روزنامه به نقل از منابع خود گزارش داد، «اسرائیل ابزارهایی دارد تا بتواند حماس را مجبور به این کار کند؛ از جمله انجام عملیات نظامی محدود». همزمان با این ادعا، منابع نزدیک به مقاومت فلسطین خبر دادند که گروه‌های مقاومت خود را برای هر گونه آغاز احتمالی جنگ در غزه آماده می‌کنند. این منابع گفتند که دستورالعمل‌های جدیدی درباره برخورد با اسرای صهیونیست دریافت کرده‌اند؛ به ویژه پس از اینکه صهیونیست‌ها مدعی احتمال آغاز مجدد جنگ در غزه شده‌اند. رسانه‌های رژیم صهیونی هم گزارش دادند که این رژیم ورود کمک‌های انسانی به غزه را با پایان مرحله نخست توافق آتش‌بس متوقف کرده است.

خلیج فارس ایرانی است و ایرانی خواهد ماند

«سردار علیرضا تنگسیری» فرمانده نیروی دریایی سپاه با تأکید بر اهمیت داشتن نیروی دریایی برای کشورمان، اظهار داشت: «نداشتن نیروی دریایی در سده ۱۶ و ۱۷ میلادی سبب شد پرتغالی‌ها بر مناطق جنوبی ایران حاکم باشند و برای پایان اشغال پرتغالی‌ها، ایرانی‌ها دست به دامان انگلیسی‌ها شدند؛ اما آنها نیز خیانت کردند و به تعهدات خود عمل نکردند.» وی با ابراز اینکه «شهادی فراوانی در این جزایر برای حفظ هویت ایرانی‌شان نثار کرده‌ایم»، تصریح کرد: «هر کدام از جزایر ایرانی به‌خصوص بوموسی، تنب بزرگ و تنب کوچک جنبه فوق‌استراتژیک برای ایران دارد و حفظ و صیانت از تنگه هرمز بر پایه همین جزایر میسر است.» فرمانده نیروی دریایی سپاه با تصریح اینکه «در خلیج فارس، آب بین‌المللی نداریم و این آب‌ها فلات قاره‌ای هستند»، تأکید کرد: «بسیاری از میادین نفتی و گازی کشورمان در این منطقه واقع شده است و همت مسئولان در بهره‌برداری جدی‌تری از این منابع خدادادی را می‌طلبند.» سردار تنگسیری ادامه داد: «خلیج فارس ایرانی است و ایرانی خواهد ماند و ما مسئولیت دفاع از خلیج فارس را با طول ۱۳۷۵ کیلومتر و ۳۸۰ کیلومتر عرض با وسعت ۲۵۰ هزار کیلومترمربع به‌عهده داریم.»

نمی‌گذاریم روی ذره‌ای از خاک سرزمین عزیزمان بماند

«حسن عزالدین» نماینده فراکسیون «وفاداری به مقاومت» لبنان تداوم حضور نیروهای صهیونیست در برخی نقاط در جنوب لبنان را یک اشغالگری آشکار دانست و گفت: «همه ما در دولت، ارتش و مردم حق داریم در مقابل آن مقاومت کرده و اشغالگر را از سرزمین خود بیرون کنیم.» به نوشته روزنامه «الاجبار»، وی درباره تداوم اشغال این نقاط لبنان به رژیم اشغالگر هشدار داد و گفت: «زمین زیر پایش را می‌لرزانیم، نمی‌گذاریم آرام بگیرد و نمی‌گذاریم روی ذره‌ای از خاک سرزمین عزیزمان بماند.» عزالدین گفت: «دولت پس از کسب رأی اعتماد مسئول انجام وظایف خود است و این حق ماست که از آن بخواهیم به هر طریقی که صلاح می‌داند، از جمله مقاومت، برای بیرون راندن این دشمن از مناطقی که باقی مانده، تلاش کند، این امر برای دولت کنونی، که در بیانیه وزارتی خود متعهد به انجام همه اقدامات برای آزادسازی سرزمین است، چالش بزرگی است.»

نفسم بند آمد!

«فرانک والتر اشتاین مایر» رئیس‌جمهور آلمان انتقادهای شدیدی از «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا به دلیل نوع رفتارش با «ولودیمیر زلنسکی» طرح و نحوه مواجهه با رئیس‌جمهور اوکراین در کاخ سفید را غیرقابل باور عنوان کرد. اشتاین مایر ضمن انتقاد از عملکرد دولت ترامپ در جریان دیدار با رئیس‌جمهور اوکراین، عنوان کرد: «دیپلماسی زمانی شکست می‌خورد که شرکای یک کشور در حین مذاکره در مقابل جهان تحقیر شوند.» وی در ادامه بیان کرد: «دیدن صحنه دیروز کاخ سفید نفس من را بند آورد. هیچ‌گاه باور نمی‌کردم که مجبور شویم از اوکراین در مقابل آمریکا دفاع کنیم.» رئیس‌جمهور آلمان با اشاره به رفتار نادرست ترامپ با زلنسکی، بر این موضوع تأکید کرد که اروپا همچنان به حفظ آزادی، دموکراسی و حاکمیت قانون پایبند است. اشتاین مایر همچنین بر این موضوع تأکید کرد که کشورهای اروپایی باید از تسلیم شدن اوکراین جلوگیری کنند.

«عبدالملک الحوثی» رهبر انصارالله یمن، بر موضع ثابت و تعهد دینی، انسانی و اخلاقی خود برای حمایت از مردم فلسطین و رزمندگان مقاومت فلسطین و در رأس آنها کتابت القسام تأکید کرد. به گزارش شبکه «المنار»، وی تصریح کرد، تلاش‌های رژیم صهیونیستی برای شانه‌خالی کردن از توافق آتش‌بس غزه و دور زدن الزامات مرحله دوم توافق با حماس و مبادله اسرا را دنبال می‌کند. الحوثی در ادامه هشدار داد، در صورت بازگشت جنگ به غزه، ما در مسیرهای مختلف نظامی برای پشتیبانی مداخله خواهیم کرد. «بازگشت جنگ به غزه، با بازگشت کل رژیم دشمن به زیر آتش، همراه خواهد شد.»

رسانه‌های عبری زبان خبر دادند، به ارتش اسرائیل دستور داده شده، اجازه ورود و حضور افراد مسلح دولت جولانی در جنوب دمشق داده نشود. پایگاه خبری - تحلیلی عبری‌زبان «داوار» در گزارشی اعلام کرد، اسرائیل دولت جولانی را تهدید کرد، در صورتی که وارد مناطق دروزی نشین ریف دمشق بشود، مورد حمله اسرائیل قرار خواهد گرفت. به نوشته این رسانه، «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر و «یسرائیل کاتس» وزیر جنگ شامگاه شنبه با صدور بیانه‌ای به ارتش اسرائیل دستور دادند تا خود را برای حمایت از روستاها و مناطق دروزی نشین، از جمله جرمانا واقع در حومه دمشق آماده کند. این رسانه افزود، منطقه جرمانا در فاصله حدود ۷ کیلومتری جنوب دمشق قرار دارد و اسرائیل اعلام کرده است که اجازه ورود نیروهای وابسته به دولت جولانی را به آن نخواهد داد.

برخی اطرافیان «محمدجواد ظریف» معاون راهبردی رئیس‌جمهور اخباری را که از ساعت‌ها پیش در فضای مجازی مبنی بر استعفای او منتشر شده، تأیید کردند؛ با این حال هنوز این موضوع به صورت رسمی اعلام نشده است. این منابع می‌گویند «البته این استعفا ربطی به استیضاح عبدالناصر همتی ندارد.» همچنین خبرگزاری دولت با تأیید خبر استعفای ظریف نوشت: «براساس اخبار دریافتی استعفا نامه ظریف به مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور رسیده، اما ایشان هنوز پاسخی به این استعفا نداده است.»

«یائیر نتانیاهو» از میامی آمریکا به نظریه‌پردازی در رابطه با دلایل شکست اسرائیل در مقابل حماس در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ پرداخت و به ۱۵ هزار دنبال‌کننده خود در تلگرام گفت: «اگر پدرم بیدار بود این اتفاق رخ نمی‌داد.» او برای آنکه بار مسئولیت این شکست را از شانه‌های پدرش بردارد، ادعا کرد: «چرا در آن شب کذایی ۷ اکتبر، رونین بار رئیس شاپاک، هرتسی هالیوی رئیس ستاد ارتش و حالیا رئیس سرویس اطلاعات نخست‌وزیر را از خواب بیدار نکردند؟ می‌توانستند در هر لحظه از شبانه‌روز به او دسترسی داشته باشند، هم تلفن همراه وجود داشت و هم تلفن قرمز در کنار تخت پدرم قرار دارد، خط ثابت خانه هم که بود.»